

ekl.fi

Eläköön elämä

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry
Pensionstagarnas Centralförbund PCF rf

18.11.2022

Sote-uudistus tuli sittenkin, sekä muita edunvalvonnan ajankohtaisia
Eläkkeensaajien Uudenmaan ja Helsingin piirit

18.11.2022, Eero Kivinen

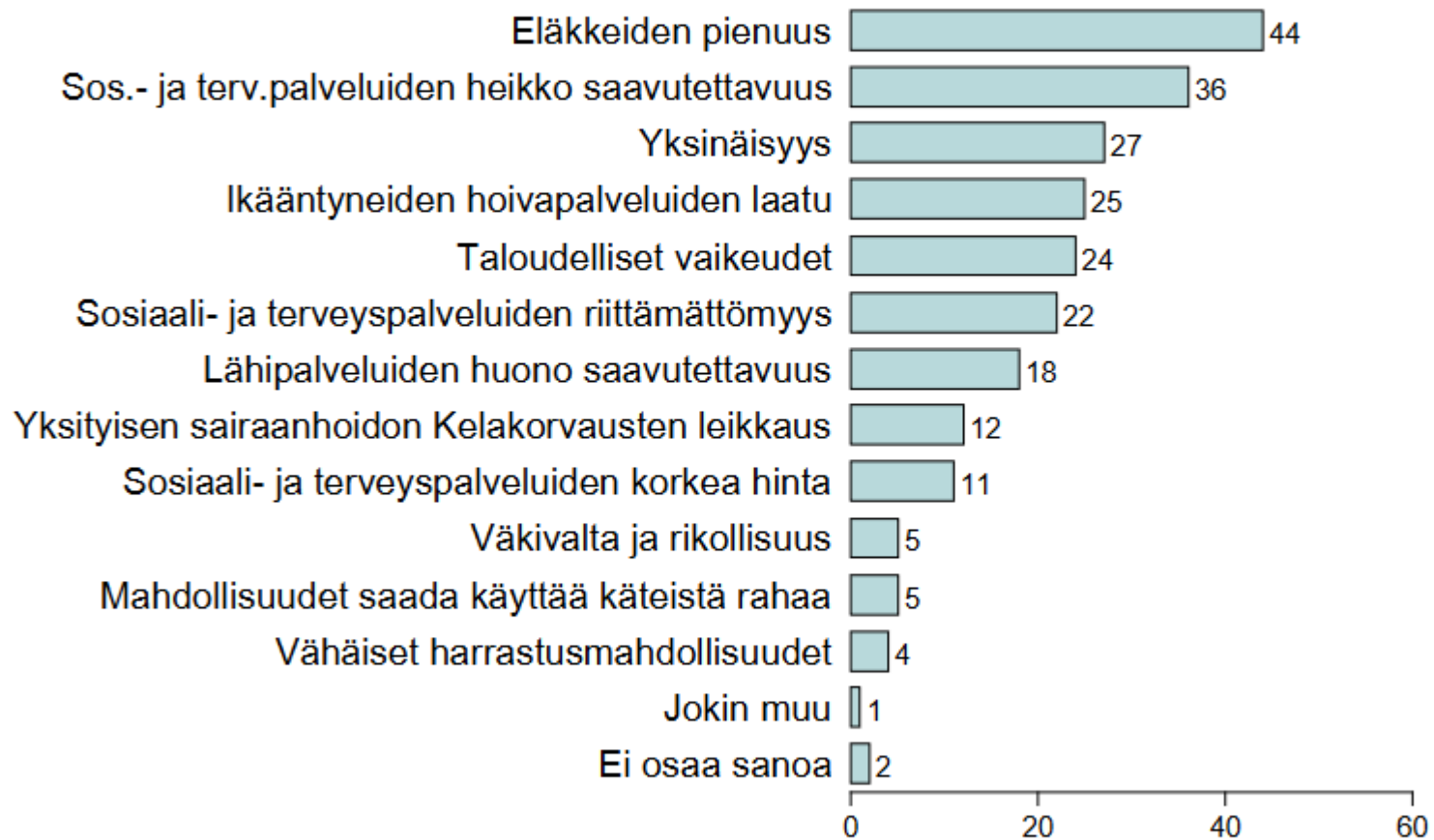
Tämä esitys:

Eläköön
elämä

- Sisällöstä ja aikataulusta
- Tilanne Uudellamaalla, HUS
- Eläkkeensaajien näkökulmasta positiivisia muutoksia ja haasteita
- Muita edunvalvonnan ajankohtaisia kysymyksiä
 - Huomisen kynnyksellä 2022

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 2a. SUURIMMAT IÄKKÄIDEN IHMISTEN ONGELMAT TÄMÄN PÄIVÄN SUOMESSA (kuuluu kahden suurimman joukkoon, %).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Eläköön elämä

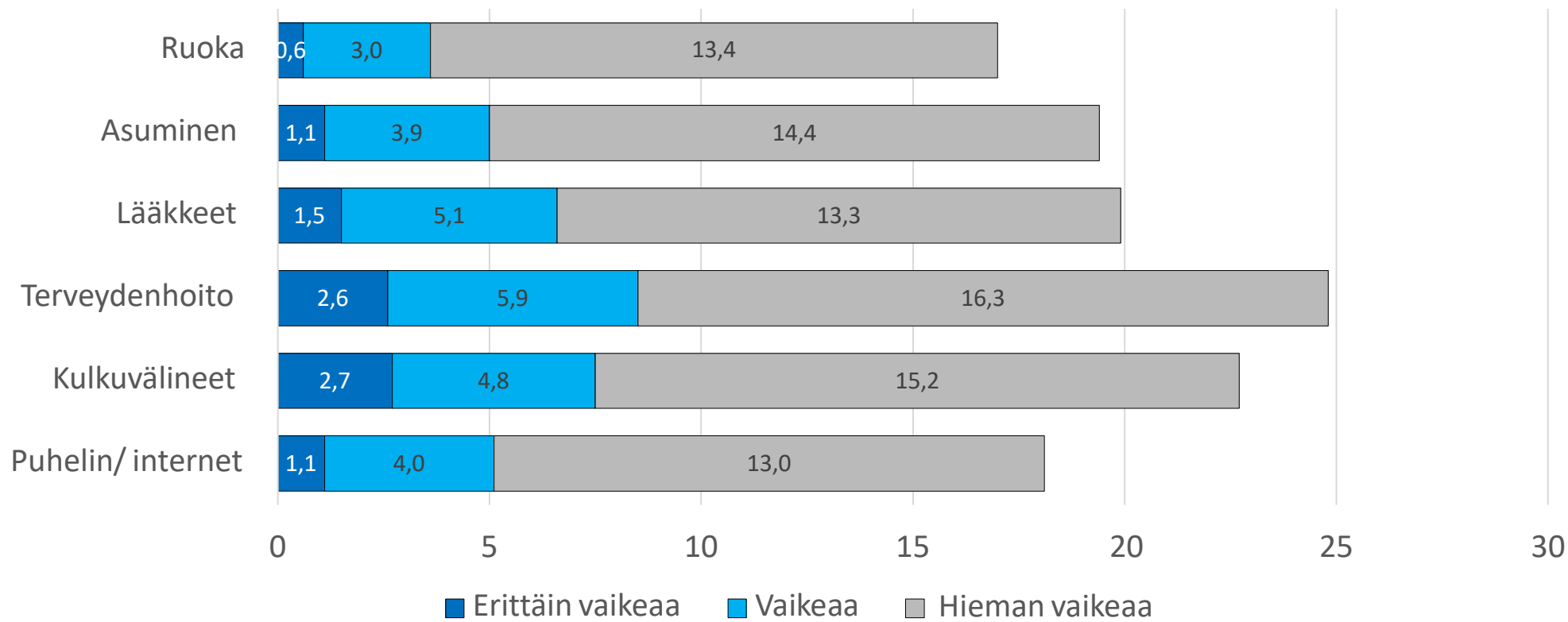
Huomisen kynnyksellä 2022

- Tutkimus on toteutettu kirjekyselynä maaliskuussa 2022.
- Vastaajakunta edustaa Suomen 55-84 -vuotiasta väestöä.
- Tutkimukseen osallistui 965 henkilöä.
- Tutkimussarjan kuudes työ (ensimmäinen 2007, edellinen 2019)

Eläkeläisillä yleisemmin vaikeuksia terveydenhoitomenoissa,
8,5 %:lle näiden menojen kattaminen vaikeaa tai erittäin vaikeaa

Eläköön
elämä

Vaikeudet kattaa välttämättömyysmenoja vuonna 2020, %

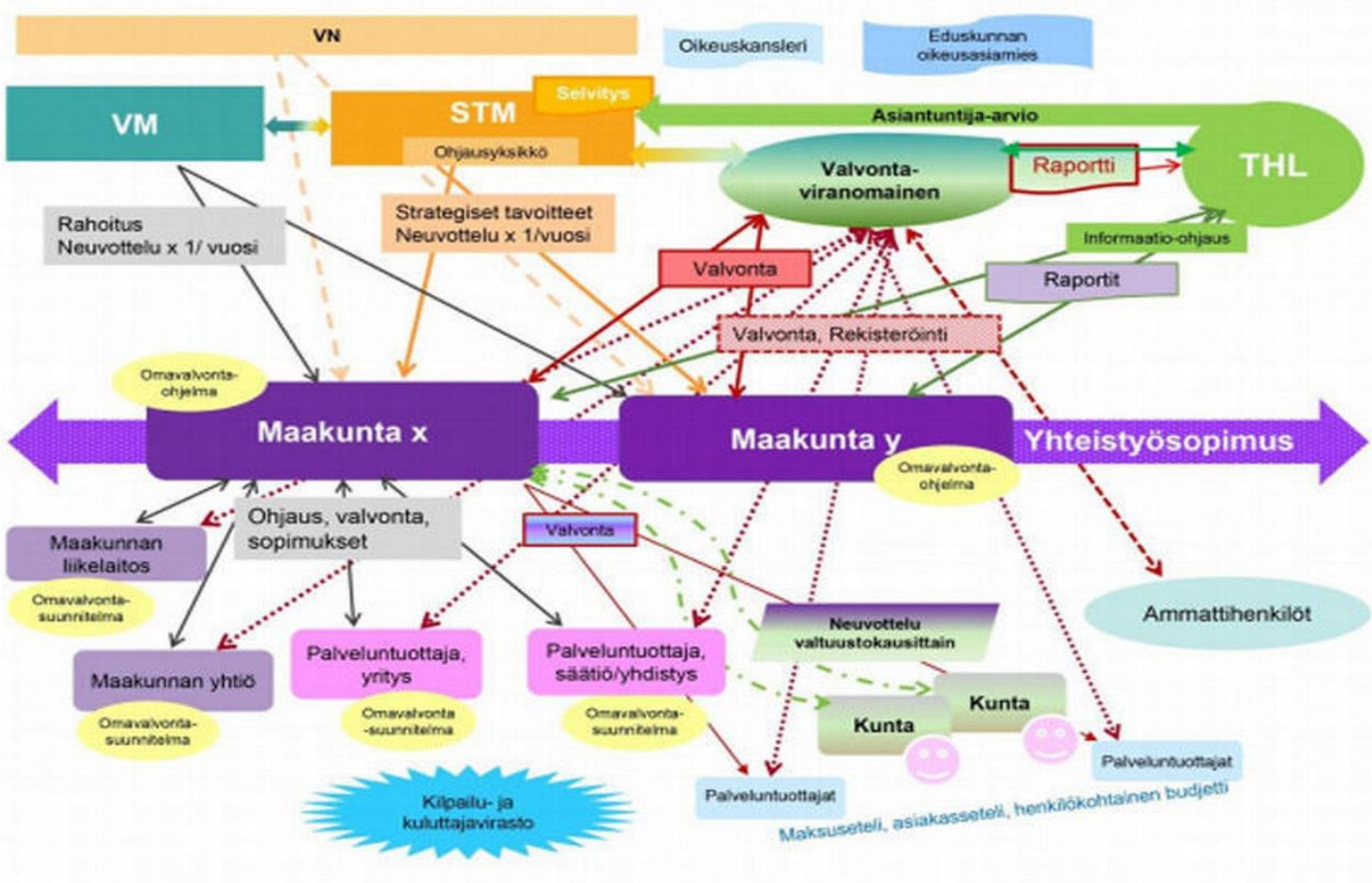

Miten uusi 2023 alkava sosiaali- ja terveydenhuolto toimii jatkossa?

Eläköön
elämä

Hyvin!

Sote-uudistuksen sisältö ja aikataulu

Kuvio 1. Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus ja valvonta uudessa rakenteessa

Uusi hyvinvointialuerakenne 1.1.2023

Rakenne nyt

195 sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiota
+ 22 pelastuslaitosta

Uusi rakenne

22 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjää
+ HUS

Uudistuksen tavoitteet (STM)

Eläköön
elämä

- Kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja
- Turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille suomalaisille
- Parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta erityisesti perustasolla
- Turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti
- Vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin
- Hillitä kustannusten kasvua

- Tammikuussa 2020 esiteltiin myös Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus-ohjelma
 - Ohjelma toteutetaan vuosina 2020 – 2023
- Kehitysohjelma, joka nivoutuu yhteen uudistuksen kanssa
- Ohjelmassa kehitetään **perustason** palveluita

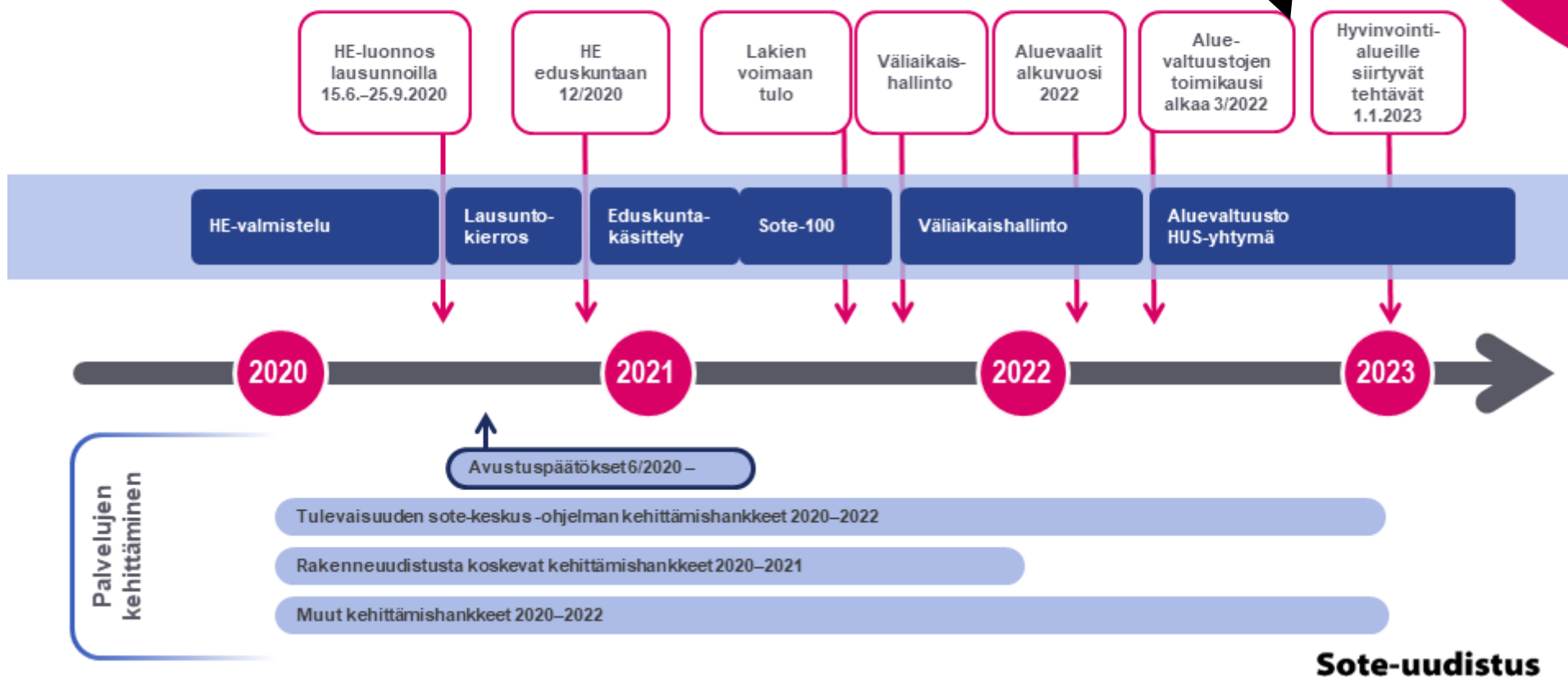
- Käytännössä kehittäminen tapahtuu alueellisissa hankkeissa
 - Valtio myöntänyt avustuksia yhteensä 121 miljoonaa euroa
- Esimerkkejä kehityskohteista:
 - iäkkäiden palveluiden parantaminen moniammatillisena työnä, omais- ja kotihoidon parantaminen
 - palveluiden ymmärrettävyyden parantaminen, monikielisyys

Aikataulu (STM)

Nyt olemme tässä

Eläköön elämä

Sote-uudistuksen aikataulu 2020–2022

Alueellisen toimeenpanon tiekartan mukainen eteneminen 9/22

Tarkasteltavana tehtävät Q4/2022 asti

	Hallinto, talous ja tukipalvelut	Johtaminen ja osaaminen	Palveluiden järjestäminen	Yhdyspinnat	ICT
Tehtävien lkm yht.	110	41	36	54	66
Etelä-Karjala	99 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Etelä-Pohjanmaa	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Etelä-Savo	96 %	98 %	100 %	91 %	100 %
Helsinki	100 %	100 %	95 %	100 %	100 %
HUS	100 %	100 %	97 %	100 %	100 %
Itä-Uusimaa	99 %	100 %	98 %	98 %	91 %
Kainuu	95 %	98 %	97 %	96 %	98 %
Kanta-Häme	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Keski-Pohjanmaa	100 %	100 %	100 %	98 %	98 %
Keski-Suomi	100 %	100 %	100 %	100 %	97 %
Keski-Uusimaa	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Kymenlaakso	96 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Lappi	99 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Länsi-Uusimaa	99 %	95 %	100 %	98 %	100 %
Pirkanmaa	99 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Pohjanmaa	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Pohjois-Karjala	100 %	100 %	97 %	98 %	100 %
Pohjois-Pohjanmaa	99 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Pohjois-Savo	100 %	100 %	100 %	98 %	100 %
Päijät-Häme	99 %	100 %	97 %	100 %	100 %
Satakunta	100 %	95 %	100 %	100 %	89 %
Vantaa-Kerava	94 %	95 %	89 %	81 %	98 %
Varsinais-Suomi	100 %	98 %	100 %	96 %	100 %

Alueellisen toimeenpanon valmiusaste 9/22

	Hallinto, talous ja tukipalvelut	Johtaminen ja osaaminen	Palveluiden järjestäminen	Yhdyspinnat	ICT
Tehtävien lkm yht.	111	41	36	57	67
Etelä-Karjala	74 %	76 %	75 %	100 %	36 %
Etelä-Pohjanmaa	86 %	78 %	75 %	77 %	48 %
Etelä-Savo	69 %	63 %	81 %	74 %	40 %
Helsinki	93 %	89 %	82 %	96 %	95 %
HUS	77 %	31 %	73 %	54 %	77 %
Itä-Uusimaa	66 %	66 %	41 %	26 %	16 %
Kainuu	38 %	34 %	50 %	42 %	33 %
Kanta-Häme	75 %	63 %	53 %	37 %	31 %
Keski-Pohjanmaa	85 %	88 %	75 %	67 %	33 %
Keski-Suomi	58 %	78 %	75 %	96 %	13 %
Keski-Uusimaa	89 %	90 %	80 %	82 %	94 %
Kymenlaakso	41 %	90 %	89 %	96 %	43 %
Lappi	86 %	93 %	81 %	100 %	12 %
Länsi-Uusimaa	47 %	29 %	20 %	61 %	27 %
Pirkanmaa	62 %	44 %	83 %	44 %	13 %
Pohjanmaa	72 %	61 %	58 %	77 %	19 %
Pohjois-Karjala	63 %	63 %	56 %	47 %	46 %
Pohjois-Pohjanmaa	61 %	88 %	64 %	82 %	13 %
Pohjois-Savo	95 %	80 %	83 %	70 %	16 %
Päijät-Häme	82 %	71 %	89 %	74 %	18 %
Satakunta	68 %	46 %	53 %	49 %	25 %
Vantaa-Kerava	46 %	34 %	18 %	9 %	9 %
Varsinais-Suomi	57 %	34 %	47 %	21 %	12 %

Yleiskatteinen yhteensä. Yhteenveto hyvinvointialueiden laskennallisesta rahoituksesta

Hyvinvointialuekoodi	Hyvinvointialue	Asukasluku	Laskennallinen rahoitus	Laskennallinen rahoitus	Soten laskennallinen	Soten laskennallinen	Pelan laskennallinen	Pelan
			yhteensä, euroa	yhteensä, €/as.	rahoitus, euroa	rahoitus, €/as.	rahoitus, euroa	laskennallinen rahoitus, €/as.
31	Helsinki	658 457	2 360 085 769	3 584	2 313 866 960	3514	46 218 809	70
32	Vantaa+Kerava	276 438	964 923 057	3 491	942 236 202	3408	22 686 855	82
33	Länsi-Uusimaa	478 919	1 631 003 218	3 406	1 591 310 665	3323	39 692 553	83
34	Itä-Uusimaa	99 073	387 064 936	3 907	378 434 356	3820	8 630 580	87
35	Keski-Uusimaa	201 854	718 090 179	3 557	700 535 094	3471	17 555 085	87
2	Varsinais-Suomi	483 477	2 011 421 637	4 160	1 968 498 928	4072	42 922 709	89
4	Satakunta	214 281	920 133 130	4 294	898 342 538	4192	21 790 593	102
5	Kanta-Häme	170 213	711 132 163	4 178	695 021 099	4083	16 111 064	95
6	Pirkanmaa	527 478	2 093 180 283	3 968	2 046 438 569	3880	46 741 715	89
7	Päijät-Häme	205 124	886 814 790	4 323	867 660 084	4230	19 154 706	93
8	Kymenlaakso	161 391	740 430 087	4 588	723 997 025	4486	16 433 063	102
9	Etelä-Karjala	126 107	535 292 902	4 245	522 406 504	4143	12 886 398	102
10	Etelä-Savo	131 688	636 541 564	4 834	623 051 669	4731	13 489 895	102
11	Pohjois-Savo	248 363	1 145 256 483	4 611	1 121 666 303	4516	23 590 180	95
12	Pohjois-Karjala	163 281	799 349 238	4 896	782 911 580	4795	16 437 658	101
13	Keski-Suomi	272 683	1 104 721 447	4 051	1 080 073 773	3961	24 647 673	90
14	Etelä-Pohjanmaa	191 762	858 182 177	4 475	839 202 867	4376	18 979 310	99
15	Pohjanmaa	176 041	724 754 775	4 117	708 428 466	4024	16 326 308	93
16	Keski-Pohjanmaa	67 915	311 963 796	4 593	305 397 938	4497	6 565 858	97
17	Pohjois-Pohjanmaa	415 603	1 710 641 833	4 116	1 671 476 554	4022	39 165 279	94
18	Kainuu	71 255	359 403 064	5 044	350 623 894	4921	8 779 171	123
19	Lappi	176 494	907 923 983	5 144	884 370 695	5011	23 553 288	133
	Manner-Suomi yhteensä	5 517 897	22 518 310 512	4 081	22 015 951 761	3990	502 358 750	91

Soteuudistus.fi, 19.9.2022

THL:n terveystilasta taustaa rahoitukselle

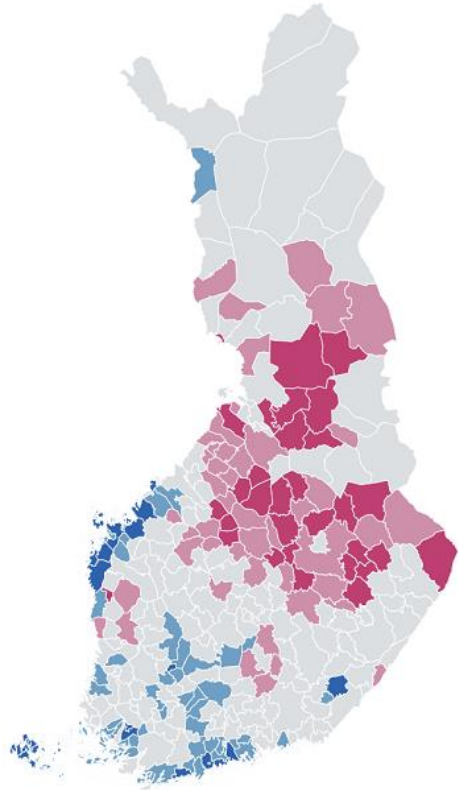

- THL julkaisi alueiden terveystilaa ja –eroja mittaavan terveystilain 25.4.2022
 - *”Hyvinvointialueiden väliset erot ovat selkeät, mutta koko maassa sairastavuus on vähentynyt.”*
- Verrattaessa hyvinvointialueita koko maahan ajanjaksolla 2017–2019, terveimmät suomalaiset asuvat pääkaupunkiseudulla (Helsinki 80, **Länsi-Uusimaa 81**, Vantaa-Kerava 83, Itä-Uusimaa 84) ja Pohjanmaalla (88), ja sairaimmat Pohjois-Savossa (130), Pohjois-Pohjanmaalla (121) ja Pohjois-Karjalassa (121)
- Indeksissä sisällyttämät sairausryhmät ovat syövät, sepelvaltimotauti, aivoverisuonitaudit, tuki- ja liikuntaelinten sairaudet, mielenterveyden häiriöt, tapaturmat sekä dementia.
 - THL 25.4.2022
- **Kun rahaa jaetaan tarpeen mukaan, terveempi alue saa väistämättä vähemmän**

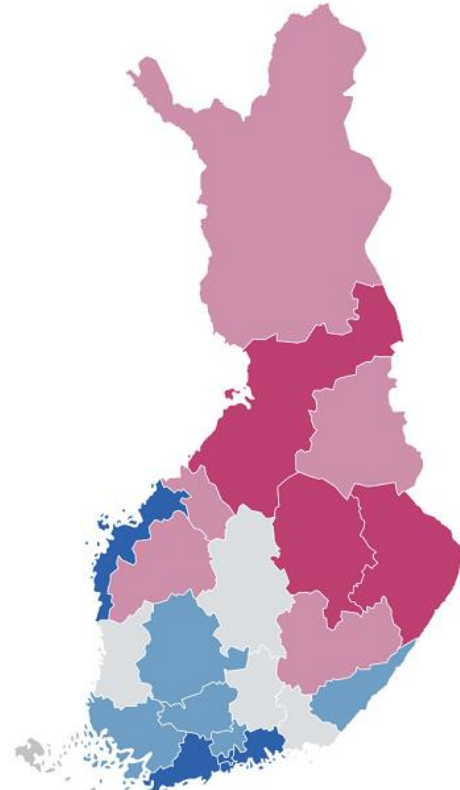
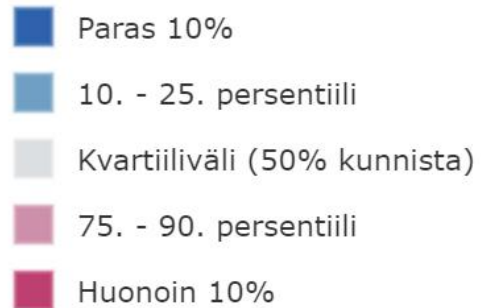

Erot nähtävissä kartalta

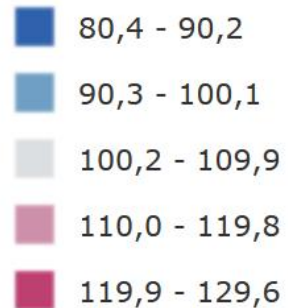
Eläköön
elämä

Kunnat

Hyvinvointialueet

Mitä suurempi luku, sen merkittävämpi sairastavuus

- Maakunta jaettu neljään hyvinvointialueeseen
 - Joiden ohella Helsingin kaupunki jatkaa palveluiden järjestäjänä ja tuottajana
 - Itä-Uusimaa, Keski-Uusimaa, Länsi-Uusimaa ja Vantaa-Kerava
- Alueilla sekä yhteneväisyyksiä, että eroavaisuuksia
 - Suhteellisen nuorempi väestö suhteessa muuhun Suomeen
 - Monikielisyys
 - Fyysiset etäisyydet lyhyempiä kuin monella muulla alueella
 - Silti katvealueita on, varsinkin palveluyksikköverkon supistuessa
 - Itä-Uudellamaalla asukkaita 98 254, Länsi-Uudellamaalla 473 838,
 - Helsingin väestön arvioitu ylittävän 700 000 vuonna 2028
- Integraatiota tehty jo ennestään, esim. Keski-Uudellamaalla peruspalvelut yhtenäistetty jo Keusoten alaisuuteen

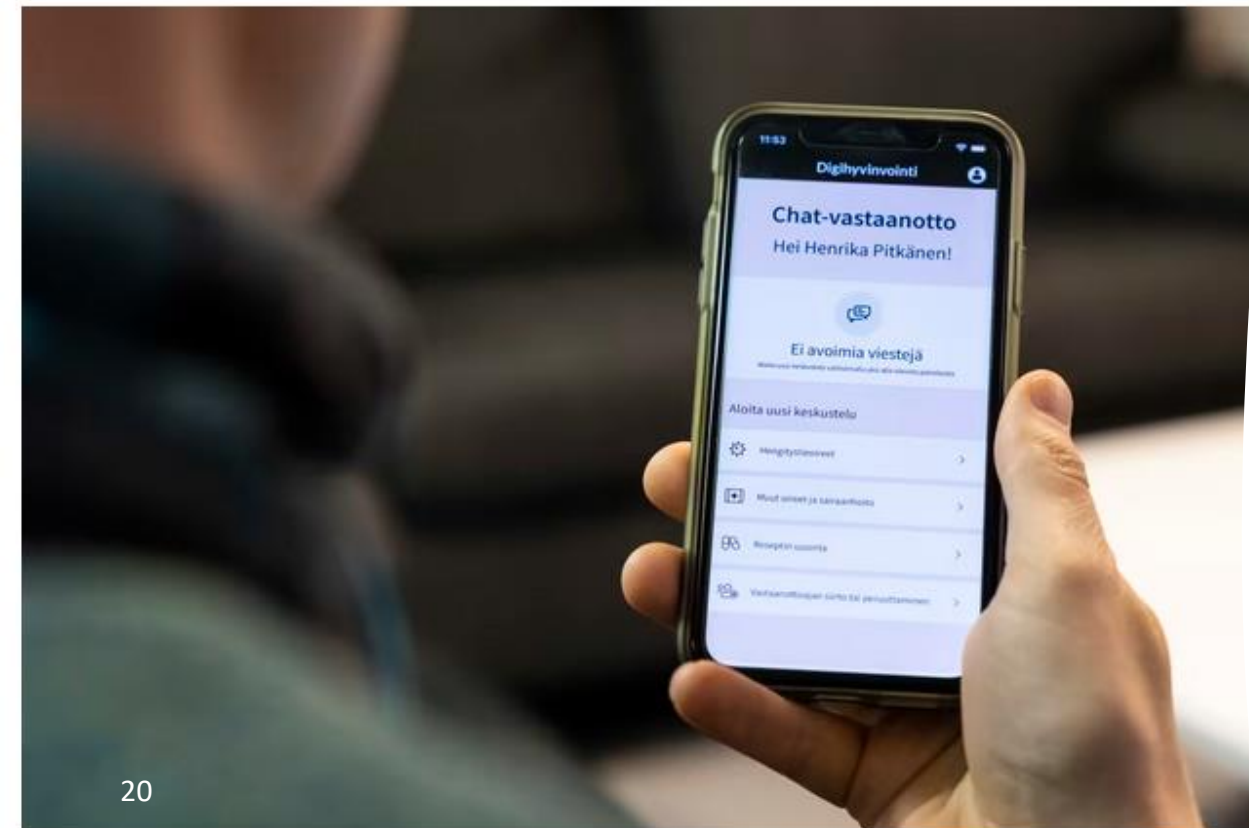
Hyvinvointialueiden johtajat listaavat kolme asiaa, jotka muuttuvat jatkossa ja koskevat kaikkia terveys- ja sosiaalipalveluita käyttäviä

Vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamisesta siirtyy pian kunnilta hyvinvointialueille. Kysyimme Länsi- ja Itä-Uudeltamaalta, mikä muuttuu vuodenvaihteen jälkeen.

Eläköön elämä

Kolme asiaa muuttuvat

- Yle 1.11. julkaissut Länsi- ja Itä-Uudenmaan alueiden johtajien haastattelut
 - Listaavat kolme asiaa, jotka muuttuvat alueilla uudistuksessa
- 1. Terveys- ja sosiaalipalvelut tulevat puhelimeen**
 - Rinnalla pysyvät muut tuotantomuodot
 - 2. Tiimimallissa asia ratkaistaan jo ensimmäisen puhelun aikana**
 - Asiakaskeskeisyys toimintaan
 - 3. Yhdeltä luukulta saa sekä sosiaali- että terveyspalvelut**
 - Esim. palveluita keskittämällä saadaan samaan paikkaan useampaa palvelua

Merkittäviä haasteita uudistuksessa erityisesti nivelvaiheessa

- Akuuteimpia palkanmaksu, tukien maksut sekä ostopalvelut
- Muistissa esim. Helsingin kaupungin haasteet, kun siirryttiin uuteen palkanmaksujärjestelmään
- Muutos koskee asiakkaiden ohella 216 000 työntekijää
- Monet virheet ja muutostarpeet näkyvät muutoksen astuttua voimaan
- Taustaturvana edelleen mm. valtakunnallinen Kanta-palvelu

”– Välittömän palvelun saaminen ei saa keskeytyä, eikä ihmisten turvallisuus saa missään nimessä kärsiä.”
Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Johannes Holvitie
Ylellä 15.11.

18.11.2022

Sotealueet haluavat välttää jättimäisen palkkakaoksen tammikuussa – ”Nyt vain yritetään selvittää hengissä siirtymästä”, sanoo asiantuntija

Hyvinvointialueille kriittistä on, että palkat, laskut ja tuet saadaan maksettua heti tammikuussa. Hoidon turvaamiseksi asiakas- ja potilastietojärjestelmiä ei alkuvaiheessa juurikaan uudisteta.

Yle 15.11.2022

- Muilla yksittäisillä alueilla on ensisijainen järjestämisvastuu myös erikoissairaanhoidosta
- Uudellamaalla järjestäjänä toimisi HUS-yhtymä
 - Erikoissairaanhoidossa siis ei integraatiota yhdelle alueelle toteuteta
- HUSin lailla säädetty toissijainen järjestämisvastuu koskisi
 - Vaativaa ja yliopistosairaalatehtävän edellyttämää erikoissairaanhoidoa ja sen järjestämiseksi muuta tarpeellista erikoissairaanhoidoa
 - Kiireellistä sairaanhoitoa ja eräitä muita tehtäviä (esim. ensihoito, synnytykset)
 - HUSin alueen palveluiden järjestäjät neuvottelevat alueen hallinnon järjestämisen
 - Eli siis hyvinvointialueet ja Helsinki
 - Hallinto järjestäytynyt yhtymäkokoukseen ja -hallitukseen

- HUSiin kohdistuu valtava säästöpainne, josta saatu tieto alun perin heinäkuussa 2022
 - Kaiken kaikkiaan tarvetta säästöille 86 miljoonaa euroa, (alkuperäinen ollut 95 miljoonaa)
- Rahoitusvalta ja -vastuu myös hyvinvointialueilla ja Helsingillä
 - Ristiriidassa siis alueiden ja Helsingin oma perustason tarve ja HUSin tarve
- Säästöjen myötä tarvetta luopua yksiköistä ja kiinteistöistä
 - Useita yksiköitä ollut lopettamisen uhan alla, esim. Lohjalla, Malmilla ja Porvoossa
 - Tai vaihtoehtoisesti ei koko yksikköä suljettaisi, mutta toimintoja lakkautettaisiin
 - Säästökohteissa myös hallinto, ICT, henkilöstöedut, tutkimus
- Talousarvio vuodelle 2023 hyväksytty 14.11., esim. somaattisen hoidon asiakasmaksut
- Yhtymä on jo aiemmin syksyllä linjannut, että *”Esitettävät toimenpiteet eivät saa vaarantaa potilasturvallisuutta ja henkilöstöön kohdistuvia toimia pyritään välttämään.”*

EKL:n kanta uudistukseen

- Liitto antanut lausuntonsa 22.9.2020 yhdessä Eläkeläiset ry:n kanssa
 - Peruskysymyksissä noudatettu lausunnon linjaa jatkossakin
 - EETUssa annettu yleislausunto, jäsenjärjestöt antaneet omat lausuntonsa
- Pääasiassa positiivinen kanta, **kunhan** asiat tehdään oikein
 - Tulevaisuuden sote-keskus positiivinen uudistus
 - Moniammatilliset palvelukeskukset, yhden luukun periaate
 - Hoitotakuu
- Huolena pääasiassa samanlaiset haasteet kuin nytkin
 - Ikääntyneiden asumispalveluilla vaara jäädä jalkoihin
 - Ikääntyneiden osallisuus palveluiden suunnittelussa
 - Maakunnan demokratia, jos rahoituksen painopiste valtioneuvostossa
 - Henkilökunnan riittävyys, kohtelu ja jaksaminen
 - Etäpalveluiden järjestäminen niin, etteivät korvaa kohtuuttomasti lähipalveluita

- Merkittävässä osassa eläkeläisten toimeentulon kannalta ovat palvelut, niiden **saatavuus ja saavutettavuus sekä hinta/maksutaso.**
- Terveydenhuollon asiakas- ja palvelumaksut sekä lääkehoidon kustannukset **eivät saa muodostua esteeksi** palveluiden ja hoidon saamiselle.
- Kolme neljästä 65 vuotta täyttäneestä tarvitsee **terveyskeskuslääkärin** palveluita, pienituloiset suurituloisia useammin
- Sosiaali- ja terveydenhuollon tulee tukea erityisesti paljon palveluita tarvitsevan ja heikompiosaisen tarpeita. **Se edellyttää hyviä ja saumattomia hoito- ja palveluketjuja, palveluohjausta, jouhevaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden yhteistyötä sekä vahvaa perustason toimintaa**

- Laissa hyvinvointialueesta 32 § säädetään alueen velvollisuudesta asettaa mm. vanhusneuvosto
- Laki määrää alueelliseen neuvostoon vähintään yhden edustajan kustakin alueella toimivasta kunnallisesta neuvostosta
 - Asettaa lakiteknisesti alueet hyvin erilaiseen asemaan kuntien määrän perusteella
 - Aluehallitus valitsee/nimittää
- EETU ry antanut tiedotteen 18.3. "[Hyvinvointialueiden vanhusneuvostoihin on saatava kattava edustus eläkeläisjärjestöistä](#)"
- Vanhusneuvostot Uudellamaalla
 - Itä-Uusimaa: nimetty 16.6., 11 jäsentä, 1-2 jäsentä/kunta
 - Keski-Uusimaa: nimetty 26.4., 10 jäsentä, 1-2 jäsentä/kunta
 - Länsi-Uusimaa: nimetty 12.9., 20 jäsentä, 1-5 jäsentä/kunta
 - Vantaa-Kerava: nimetty 16.8., 9 jäsentä, 3 Keravalta ja 6 Vantaalta

Haasteita ikääntyneiden järjestelyille

- Muutoksen aikataulu: vaalit olivat tammikuussa, uudet valtuustot aloittivat maaliskuussa, uusi sote 1.1.2023
 - Kiire tulee, valtio vastannut tähän kysymykseen etenkin lisärahoituksella
- Realistiset vaikutusväylät yhdistyksille, etenkin kiireessä alueita järjestettäessä
 - Sosiaalibarometrissa 2022 kolmannes kuntien sote-johtajista arvioi yhdistyksien toiminnan edellytysten heikkenevän
 - Mutta, jälleen, merkittäviä alueellisia eroja
- **Henkilöstön riittävyys ja työhyvinvointi, asiakkaiden tyytyväisyys**
 - **Työrauha saatu pariksi vuodeksi, mutta rakenteelliset ongelmat pysyvät**
- Digitaalisten palveluiden yhdenvertaisuus käyttäjän näkökulmasta
- Asiakasmaksujen tulevaisuus alueiden muuttuvassa rahoitusmallissa
- Uusien vanhusneuvostojen edustavuus ja toiminta kunnallisten kanssa

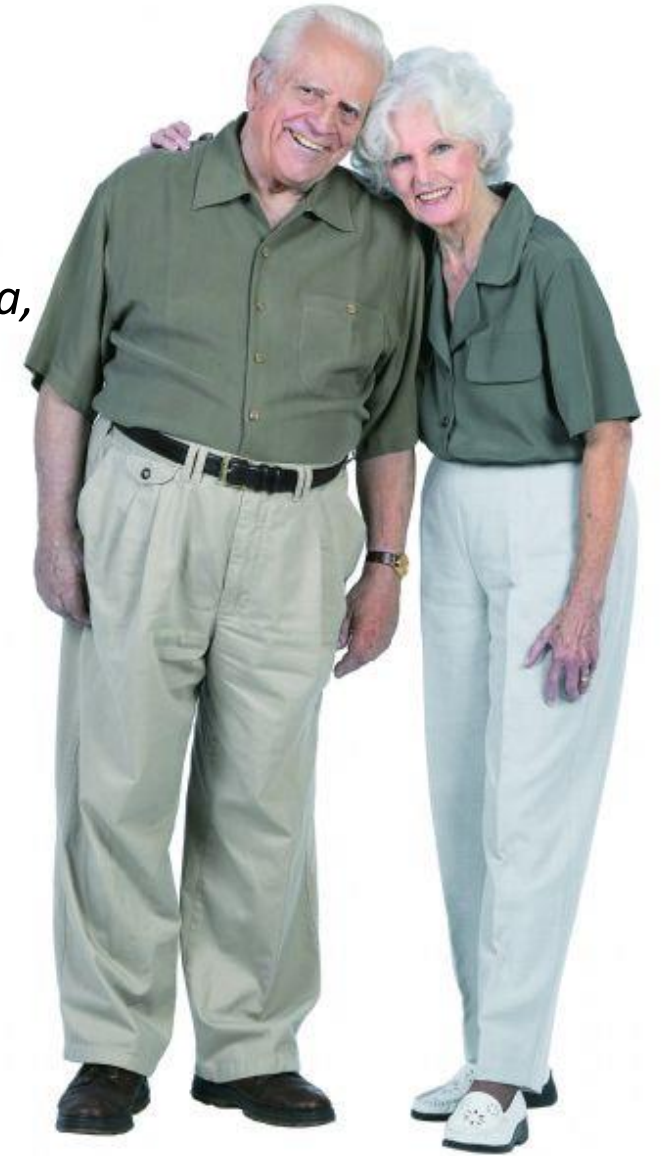
Muita edunvalvonnan kysymyksiä

Huomisen kynnyksellä 2022:
55-84 -vuotiaiden näkemykset tulevaisuudesta

Sisältö ja toteutus

- Tutkimuksen keskeisenä tavoitteena on ollut selvittää 55-84 -vuotiaiden:
 - *näkemyksiä ikäihmisten kohtelusta yhteiskunnassamme,*
 - *luottamusta eläkejärjestelmään ja eri tahoihin eläkkeitä koskevissa asioissa,*
 - *kiinnostusta tehdä työtä eläkkeellä ollessa,*
 - *tyytyväisyyttä omaan elämään ja vaikutusmahdollisuuksiin,*
 - *eräiden asioiden herättämää huolta,*
 - *tapoja toimia verkossa.*
- Tutkimuksen toteutus
 - *Tutkimus on toteutettu kirjekyselynä huhti-toukokuussa 2022.*
 - *Vastaajakunta edustaa Suomen 55-84 –vuotiasta väestöä.*
 - *Tutkimukseen osallistui 965 henkilöä.*
 - *Tutkimussarjan viides työ (ensimmäinen 2007, edellinen 2019).*

Eläkkeiden pienuus ja sote-palveluiden saatavuus iäkkäiden suurimmat ongelmat

Eläköön
elämä

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 2a. SUURIMMAT IÄKKÄIDEN IHMISTEN ONGELMAT TÄMÄN PÄIVÄN SUOMESSA (kuuluu kahden suurimman joukkoon, %).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

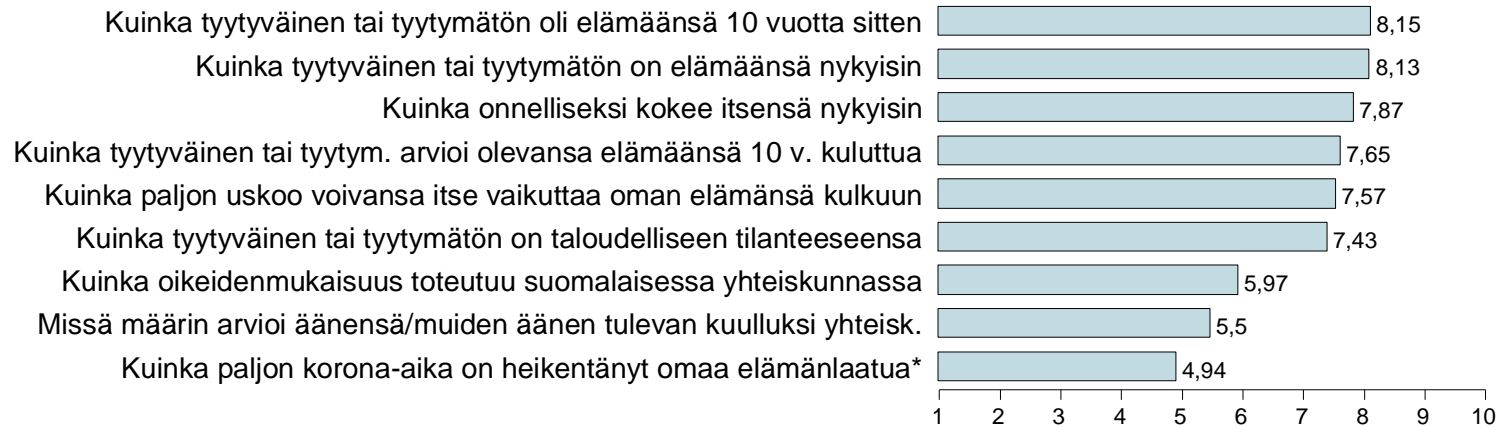
Huomisen kynnyksellä 2022

Ongelmista huolimatta monet ovat tyytyväisiä elämäänsä

Eläköön elämä

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 19a-24bx. SJOITTUMINEN OMAA ELÄMÄÄ KUVAAVILLE ASTEIKOILLE (keskiarvot).

*Kysymyssarjan muista asteikoista poiketen suuri luku ilmaisee kielteistä asiantilaa.

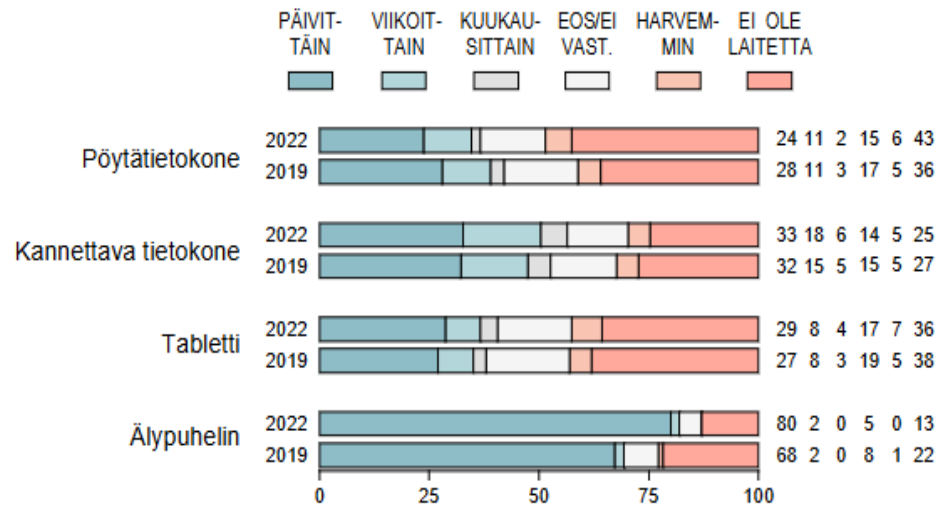
Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

- Ajatukset omasta elämästä entiset.
- Muutokset kuluneen 12 vuoden aikana harvinaisen vähäiset.
- Vastausten perustella voi ajatella, että oikeudenmukaisuus saattaa toteutua aiempaa vielä hieman paremmin.

Ikääntyneet tiedon valtatiellä

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 26t. KUINKA USEIN KÄYTTÄÄ ERILAISIA ÄLYLAITTEITA: ARVIOT VUOSINA 2019 JA 2022 (luokkia yhdistetty, %).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Ikä vaikuttaa aktiivisuuteen käyttää älylaitteita.

Mitä nuoremasta henkilöstä on kyse, sitä varmemmin tämä käyttää mitä tahansa niistä useita kertoja päivässä. Vastaavasti, kun ikää karttuu, käyttö muuttuu satunnaisemmaksi.

lääkällä yhtä suurella osalla kuin nuorimmista ei myöskään välttämättä ole kysymyksessä käsiteltyjä laitteita.

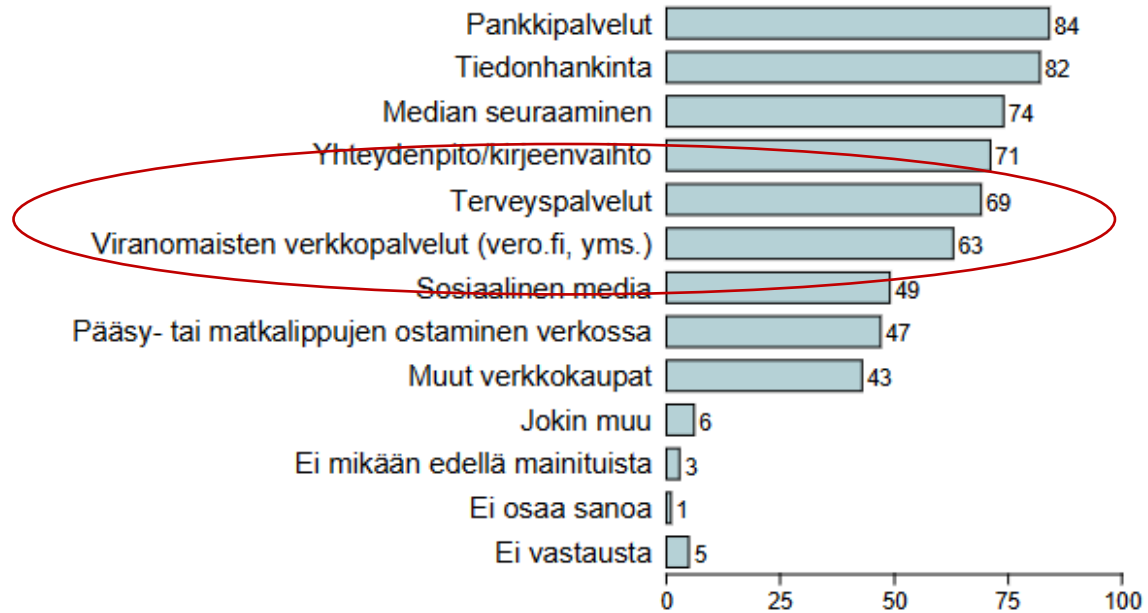
Myös koulutustausta vaikuttaa älylaitteiden omistamiseen ja niiden käytön aktiivisuuteen.

Enemmän koulutetut ovat tässä suhteessa aktiivisempia kuin vähemmän muodollista koulutusta saaneet. Heidän taloudestaan myös löytää varmemmin minkä tahansa laitteen.

Ikääntyneet tiedon valtatiellä

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 27. MINKÄ ASIOIDEN HOITAMISEEN KÄYTTÄÄ ÄLYLAITETTA (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Mitä muuta alalla tapahtuu

- Koronasta paluu normaaliin käynnissä
 - Hoitovelkaa monella tapaa: jonoja, selvittämättömiä patoutuneita terveysongelmia
 - Aki Lindén 16.11.: esim. vuonna 2021 diagnosoitiin 20 % vähemmän diabetesta
- Työmarkkinatilanteeseen hoitajasektorilla saatiin lokakuussa ratkaisu
- Sosiaalihuoltolain ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (ns. vanhuspalvelulaki) annetun lain muuttaminen
 - Tavoitteena erityisesti kotiin tuotavien palveluiden korostaminen sekä teknologian suurempi hyödyntäminen, uusien asumismuotojen huomioiminen
 - Erotetaan lainsäädännöllisesti toisistaan asuminen ja palvelu: esim. asiakas voi asua yhteisöllisessä asumisessa (ent. palvelutalo), sekä saada yksilöityjä palveluita
 - EETU ry lausunut asiasta syksyllä 2021, huolestunut erityisesti muistisairaiden pärjäämisestä ja henkilökunnan riittävydestä

Mitä tapahtui viimeisimpänä palveluissa

- Uusi asiakasmaksulaki hyväksytty joulukuussa 2020, alkanut vaikuttaa 1.1.2022
 - Hoitajavastaanotot perusterveydenhuollossa muuttuvat maksuttomiksi ja maksukattoa laajennetaan suun terveydenhuollosta, terapiasta, tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta sekä tietyistä etäpalveluista perittäviin asiakasmaksuihin
 - STM: *”Asiakasmaksulain uudistamisen toinen vaihe on edelleen tarpeen ja sen virkavalmistelua jatketaan. Uudistaminen nivoutuu sisällöllisesti ja aikataulullisesti yhteen muiden kehittämishankkeiden ja sote-uudistuksen toimeenpanon sekä hyvinvointialueiden asemaa koskevan jatkokehittämisen kanssa.”*
- Hoitotakuun tiukentaminen
 - Perusterveydenhuollossa hoitotakuu olisi lopulta 7 vrk, suun terveydenhuollossa 3kk
 - Koronan jälkipyykki viivästyttänyt edistämistä
 - Hyväksytty eduskunnassa viime keskiviikkona, astuu voimaan asteittain 1.9.2023 – 31.10.2024, siirtymäkautena hoitotakuu 14 vrk
- Hoitajamitoitus on laissa, mutta lykkäämistä ja joustoa pohditaan

”Toimintakulttuurin ja -tapojen muutos vie vuosia” THL 24.8.2021

- Työeläkkeisiin 6,8 % korotus
 - Korkein indeksikorotus n. 30 vuoteen
- Kansaneläkeindeksin mukaisiin etuuksiin 4,2 % korotus
 - Huom. Tämän vuoden elokuussa ns. välikorotus
- Sähkölaskuihin kaksi tukimuotoa
 - Kotitalousvähennystä voi hakea yli 2000 € sähkölaskuun
 - Pienituloisen voi saada Kelan myöntämää tukea yli 400 € sähkölaskuun
- Hoitotakuun tiukennus alkaa syyskuussa 2023

EKL:n edunvalvonnan tapahtumia 2023

- Eduskuntavaaliohjelma julkistetaan keväällä
- Edunvalvonnan webinaarit
 - 24.1. Eläkkeensaajan etuudet 2023
 - 14.3. EKL:n eduskuntavaaliohjelma
- Piireissä kiertävä yhteiskunnallisen vaikuttamisen koulutus suunnitteilla

Kertaus: mikä muuttuu palveluissa?

- Sote-palvelujen (ja pelastustoimen) järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille, joita 21+Helsinki+HUS
 - **Huom! Kunnilla edelleen tehtävänä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen**
 - HUS vastaa Uudellamaalla erikoissairaanhoidosta
- Ministeriöt vastaavat pääosin rahoituksesta
 - Alueilla kyky periä asiakasmaksuja ja rajattu lainanotto-oikeus
- Palvelut tuotetaan pääosin omana tuotantona
- Hoitotakuun tiukennus alkaa syyskuusta 2023
- Hoitajamitoitus laajenee asteittain, jos ei mitoitusta peruta tai lykätä
- 216 000 sosiaali- ja terveysalan ammattilaista ”vaihtaa työpaikkaa”
- **Uudet sosiaali- ja terveyspalvelut 1.1.2023**

"Eläkkeellä on aikaa kokea enemmän!"

Eläköön
elämä

**EKL tarjoaa
monipuolista toimintaa
ja valvoo etujasi**

Eläkkeensaajien Keskusliitto **EKL** ry

ekl.fi

Kiitos!

Eläköön
elämä

Eero Kivinen
Sosiaalipoliittinen asiantuntija

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

Haapaniemenkatu 14, 2.krs

PL 168, 00531 HELSINKI

www.ekl.fi

”Täyttä elämää hyvässä seurassa – EKL”

